

Vipotnikova ulica 13
1211 Ljubljana

Spletna stran: www.srebrna-nit.si

TRR: SI56 6100 0002 1200 667
Matična številka: 4111478000
Davčna številka: 23454539

POROČILO O DELU DRUŠTVA SREBRNA NIT – ZDRUŽENJA ZA DOSTOJNO STAROST V LETU 2019 in smernice za leto 2020

Društvo Srebrna nit – Združenje za dostojno starost je prostovoljno, samostojno, nepridobitno združenje fizičnih oseb, ki so se povezale zaradi reševanja strokovnih in socialno - humanitarnih problemov in razvoja na področju skrbi za starejše ob upoštevanju statuta in v skladu z Zakonom o društvih. Društvo si prizadeva pridobiti status društva v javnem interesu in status humanitarne organizacije, ki deluje v javnem interesu na področju celovite skrbi za starejše.

Društvo Srebrna nit – Združenje za dostojno starost je pravna oseba zasebnega prava. Njeno ime je Srebrna nit – Združenje za dostojno starost. Polno ime društva je Društvo Srebrna nit – Združenje za dostojno starost, skrajšano ime društva je Društvo Srebrna nit.

Smo civilna družba, prostovoljci z različnimi izobrazbami, izkušnjami, znanji. Odprti smo za vse, ki želijo delati v dobro starejših.

Sedež Društva Srebrna nit je v Ljubljani, naslov sedeža Društva Srebrna nit je Vipotnikova ulica 13, 1211 Ljubljana.

Matična številka: 4111478000

Davčna številka: 23454539

TRR pri Delavski hranilnici: SI56 6100 0002 1200 667

Spletna stran: www.srebrna-nit.si

Elektronski naslov: srebrna.nit@gmail.com

Facebook stran: Srebrna nit – Združenje za dostojno starost.

Twitter: @srebrnanit

Združenje je bilo ustanovljeno na občnem zboru 19. decembra 2018 in registrirano 9. januarja 2019.

Namen Društva Srebrna nit je:

1. Zavzema se za vse starejše v vseh okoljih.
2. Vse starejše se obravnava celostno.
3. Povezovanje vseh generacij za dostojno starost.
4. Konkretno in sistemsko delovanje v sodelovanju z uporabniki, sorodniki, bližnjimi, stroko in odločevalci.

Cilji Društva Srebrna nit so:

1. Zagovarja pravice starejših.
2. Obsoja vsakršno diskriminacijo in nasilje vseh vrst nad starejšimi.
3. Podpira kakovostno, varno in humano obravnavo starejših na vseh ravneh.
4. Spodbuja ustanavljanje in delovanje skupin starejših kot skupin za samopomoč in tako spodbuja njihovo druženje ter medsebojno pomoč.

Kako delujemo:

- zagovarjamo nujno potrebne sistemske rešitve;
- odzivamo se na konkretne vsakodnevne nepravilnosti;
- svetujemo posameznikom, ki se obračajo na nas;
- javno opozarjamo na dobre in slabe prakse skrbi za starejše;
- prizadevamo si za hitrejšo gradnjo javnih zavodov in zvišanje kadrovskega normativov v domovih starejših;
- sodelujemo z vladnimi in nevladnimi organizacijami.

Organi Društva Srebrna nit so:

1. Občni zbor

2. Izvršni odbor: Darinka Klemenc, Zdenka Kramar, Biserka Marolt Meden, Silvija Novak, ddr. Andrej Pleterski, Meta Vesel Valentinčič, Maja Valič, dr. Katerina Vidner Ferkov, Blanka Šetinc, Urška Telban, Neva Železnik

Biserka Marolt Meden, predsednica

Neva Železnik, podpredsednica

Dr. Katerina Vidner Ferkov, tajnica

Silvija Novak, blagajničarka

3. Nadzorni odbor :Nevenka Dobljekar, Boštjan Pegan, Pavla Rapoša Tajnšek

4. Častno razsodišče: Ana Cajnko, Stanislava Majerle, Stanislava Kosirnik

Sredstva za delovanje Društva Srebrna nit so bile donacije, prostovoljni prispevki in članarine.

V decembru 2019 smo imeli 73 članov in članic.

Članarina znaša 10 evrov na leto.

Včlanili smo se v CNVOS in mrežo prostovoljcev Slovenske filantropije.

Društvo Srebrna nit – Združenje za dostojno starost si prizadeva za bolj kakovostno življenje v tretjem življenjskem obdobju. To pomeni, da si želimo, da bi imeli vsi starejši: tisti, ki še bivajo doma, a potrebujejo različne oblike pomoči, kot tisti, ki so velikokrat v bolnišnici ali pa stalno v domu starejših, strokovno, prijazno, dostopno in dostojno oskrbo tako socialno kot tudi zdravstveno. Zato se zavzemamo za kakovostno zdravstveno in socialno oskrbo, dolgotrajno oskrbo in dobro paliativo in ne nazadnje tudi za pravno ureditev odločanja posameznika o dokončanju življenja ali dobri smrti.

Pišemo **javna pisma** in zahtevamo odgovore, aktivnosti. Nismo zadovoljni z odgovori, še manj z aktivnostmi poslancev in poslank, ki smo jih izvolili.

Imamo zgrešeno socialno – varstveno politiko in nemudoma jo moramo spremeniti.

Zahtevamo javni socialno – varstveni in zdravstveni sistem.

Danes je socialna varnost odvisna od socialnega statusa, kar ni deklarativna usmeritev naše države, torej so spremembe nujne.

V letu 2019 se je IO sestal na 12 sejah. Sklicali smo 4 novinarske konference in poslali 14 javnih pisem.

Kaj se je letos zgodilo, kar bi moralo vplivati na drugačen odnos do starejših in do bolj dostojne starosti?

1. Javna pisma in objave ter prispevki v medijih preko vsega leta na temo varne in dostojanstvene starosti

2. Sestanki na ministrstvu za zdravje in ministrstvu za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti na iste teme
3. Revizija Računskega sodišča septembra 2019 - Skrb za tiste, ki zaradi starosti, duševne ali telesne prizadetosti potrebujejo pomoč drugih
4. Razprave v odborih v Državnem zboru in sprejemanje proračuna za naslednji dve leti Državnem zboru (od maja dalje)

Pregled naših javnih pisem in odgovorov, srečanj, sestankov ter novinarskih konferenc:

1. V januarju smo opozorili na nered v zaračunavanju oskrbe in dodatnih storitev v domovih starejših. Nadstandardni prostor, bolnišnične okužbe, druga doplačila k posameznim storitvam, ki po naše spadajo med osnovno oskrbo in zdravstveno nego ... MDDSZEM NI odgovorilo. MZ je obljubilo sestanek, a je minister prej odstopil. Oglasili sta se dve zastopnici pacientovih pravic in se v celoti strinjali z nami, da je nujno treba narediti red. Zgodilo se ni nič.
2. V februarju smo imeli novinarsko konferenco ob objavi peticije za pravno ureditev dokončanja življenja.
3. V marcu smo z javnim pismom ponovili poziv iz januarja.
4. V začetku aprila smo pisali novemu ministru za zdravje Alešu Šabedru in poudarili nujnost takojšnjih aktivnosti: urediti poklicne aktivnosti in kompetence na področju zdravstvene nege, sprejeti nove kadrovske normative, urediti nadzore v domovih starejših na način, da ne bodo brezzobi tigri; vztrajati na izobrazbi kadra v zdravstveni negi in oskrbi v skladu z EU direktivo, sprejeti zakon o dolgotrajni oskrbi, poskrbeti za paliativno oskrbo – državni program ne deluje, podpreti prizadevanja za zakonsko ureditev končanja življenja. Z ministrom smo se sestali, dobili kup obljub, ki pa se ne uresničujejo.
5. 18. aprila smo imeli novinarsko konferenco, ker smo zbrali 5.000 podpisov peticije za pravno ureditev dokončanja življenja. Dokončana je bila prva različica zakona, recenzirana, v izdelavi je izboljšana različica.
6. Aprila smo v javnem pismu pozivali odgovorne, naj pridobijo EU sredstva, če lastnih nimajo in pospešijo gradnjo novih kapacitet, ker so čakalne vrste na sprejem v dom skrajno neprimerne. Kabinet predsednika vlade je naročil, naj nam odgovorijo in prejeli smo odgovora MDDSZEM – da ker ni denarja, razpisujejo koncesije, EU sredstev ne morejo črpat ... in MZ, ki navaja podatke OECD in krepitev skupnostnih storitev, ki pa jih NE krepijo ... mreža domov ni v domeni MZ
7. 7. 5. 2019 je bila na pobudo Levice sklicana 22. nujna seja Odbora za delo, družino, socialne zadeve in invalide - nedopustno zaračunavanje osnovnih storitev oskrbe v domovih za ostarele – sklepi niso bili sprejeti

8. 22. maja smo imeli novinarsko konferenco skupaj z nekaterimi stanovalci DSO – našimi člani in predsednico Zbornice – Zveze gospo Moniko Ažman in predstavili smo javno pismo Kaj moramo narediti v domovih starejših in za starejše takoj. Prejeli smo odgovore: MZ odgovarja, da bodo novi kadrovske normativi sprejeti do 30. 9. 2019. Kje so? Spet prazne obljube in podatki iz OECD, da imamo nadpovprečno število posteljnih kapacitet ...Zakon o DO naj bi bil vložen na Vlado v novembru ...
9. Junija smo pisali pismo javnosti, kako lahko vsak kot prostovoljec pomaga starejšim v domovih v vročih poletnih dneh in v času še hujše kadrovske stiske v domovih zaradi dopustov
10. 12. junija smo pisali javno pismo predsedniku vlade in pristojnima ministrstvima, kako naj poenostavijo pritožbene poti in spremenijo nadzore v domovih
11. Ministra Šabedra smo pozvali, naj z Aneksom 2 k SD za leto 2019 nameni več sredstev za zdravstveno oskrbo v domovih
12. 15. Junija smo poslali izjavo za javnost ob mednarodnem dnevu boja proti nasilju nad starejšimi - Starejši potrebujejo varno, toplo in nenasilno okolje
13. 17. 6. 2019 nas je sprejela strokovna služba Zagovornika načela enakosti na sestanek, da jim predstavimo naše delo
14. 18. avgusta smo pisali vsem politikom v državi po enem letu vladanja (posebno poročilo na naši spletni strani). Dobili odgovora MZ in MDDSZEM ...
15. 23. avgusta smo se sestali z Varuhom človekovih pravic g. Svetino.
16. 11. 9. 2019 smo s stojnico in okroglo mizo sodelovali na LUPI - festivalu nevladnih organizacij v organizaciji CNVOS **Predlogi nujnih ukrepov za izboljšanje skrbi za starejše**
17. 26. 9. smo na vlado poslali pobudo za ustanovitev instituta varuha starejših.
18. 1. oktobra smo pripravili okroglo mizo na F3ŽO v Cankarjevem domu **Zahteve Srebrne niti za ureditev razmer za starejše.**
19. 14. 10. je bila spet na pobudo Levice sklicana 31. nujna seja Odbora za delo, družino, socialne zadeve in invalide na temo Komercializacija delovanja domov za starejše – dobički pred skrbjo za starejše – sklepi niso bili sprejeti; sledila je seja Državnega zbora na to temo – nobenega učinka
20. 3. 11. smo pisali Čakalne vrste v domovih z zahtevo po takojšnjih investicijah v nove postelje
21. 4. 11. 2019 smo se sestali z vodstvom Zbornice – Zveze, predsednica je sodelovala na naši novinarski konferenci; povezujemo se s strokovnimi društvi

- 22.20. 11. Smo pisali županu MOL Celje – naj namesto brvi nameni denar za starejše
- 23.24. 11. Smo zahtevali drugačen proračun in smo apelirali na poslance in poslanke, naj sprejmejo amandmaje za več investicij v domove
- 24.27. 11 smo pisali vsem odgovornim in DSO-jem priporočila za drugačno, boljše prehrano za starejše
25. 28. In 29. 11. smo aktivno sodelovali s tremi prispevki na 2. konferenci z naslovom **"ZDRAVSTVENA OSKRBA IN REHABILITACIJA STAREJŠE IN BOLNE POPULACIJE"**, z delovnim naslovom: ***Standardizacija in poti do kakovostne zdravstvene in socialne oskrbe***, v organizaciji Agencije za kadre.
26. 23. decembra smo imeli novinarsko konferenco o delu društva in aktualnih zahtevah za spremembe.
27. 23. decembra smo povabili vse članice in člane na spoznavanje in druženje.

Junija smo želeli organizirati pluralno okroglo mizo o pravni ureditvi končanja življenja v Državnem svetu, a nismo dobili termina oziroma prostora ...

Delovna skupina za pravno ureditev končanja življenja intenzivno dela.

Povezali smo se z vodstvom Skupnosti socialnih zavodov Slovenije (SSZS), predsednico skupščine gospo Valerijo Lekič Poljšak in predsednico UO SSZS gospo Melito Zorec in se dogovorili za sodelovanje.

Povezali smo se s Sekcijo sociologija časa pri Slovenskem sociološkem društvu, načrtujemo povezovanje s strokovnimi društvi, ki delujejo na področju varne in dostojanstvene starosti, podpiramo vse civilne iniciative, ki so v zadnjem letu povzdignile glas in zahtevajo tisto, kar starejšim pripada.

Opravili smo 4 informativne obiske v pilotnem projektu društva civilni nadzor v DSO (Tisje, DEOS Cerknica, Črnomelj, Hmelina).

Prejemamo pisma in klice stanovalcev domov, sorodnikov, zaposlenih, vodstev zavoda ... Pomagamo jim z informacijami, obiski, poslušanjem ...

Neva Železnik, Jelka Sežun in Sonja Grizila so napisale številne odmevne članke, širile so dobre prakse in opozarjale na nepravilnosti systemske narave in opisovale konkretne žalostne zgodbe.

Ker nimamo lastnih prostorov, smo se sestajali v prostorih Europe Donne, UKCL, CNVOS in na sedežu društva.

Naše usmeritve za nadaljnje delo:

1. Prizadevanja za upoštevanje civilne družbe
2. Konkretni aktivnosti za izpolnjevanje danih obljub vseh odgovornih v državi, vključno s predsednikoma vlade in države, ki se še nista javno oglasila na to temo
3. Rebalans proračuna za leti 2020 in 2021 z upoštevanjem zahtev v dobro starejših
4. Aktivnosti za sprejem zakona o dolgotrajni oskrbi in njegovo izvajanje v roku enega leta, v nadaljevanju sprejem zakona o dostojanstvenem končanju življenja
5. Delovanje za ustanovitev Ministrstva za starejše in institut varuha starejših
6. Aktivno sodelovanje in povezovanje s sorodnimi, zlasti strokovnimi združenji, ki pokrivajo to področje.
7. Druge aktivnosti glede na potrebe starejših, odzivnost politike in drugih odločevalcev in na pobude članstva
8. Širitev članstva in oblikovanja različnih oblik pomoči (sosedske skupnosti, medgeneracijske skupnosti ...)

Januar 2020

Biserka Marolt Meden,
predsednica Društva Srebrna nit

